

VALENCIANS, CATALANS I BALEARS, CONTRA EL GOVERN CENTRAL

Batalla oberta pel finançament autonòmic

El retall financer anunciat pel govern central, amb l'incompliment de la LOFCA i el retard del sistema definitiu de finançament autonòmic, ha suscitat l'oposició de diversos governs autònoms, entre ells alguns de majoria socialista.

Santi Soler

anys 30 i que es van veure, després, arrabassar.

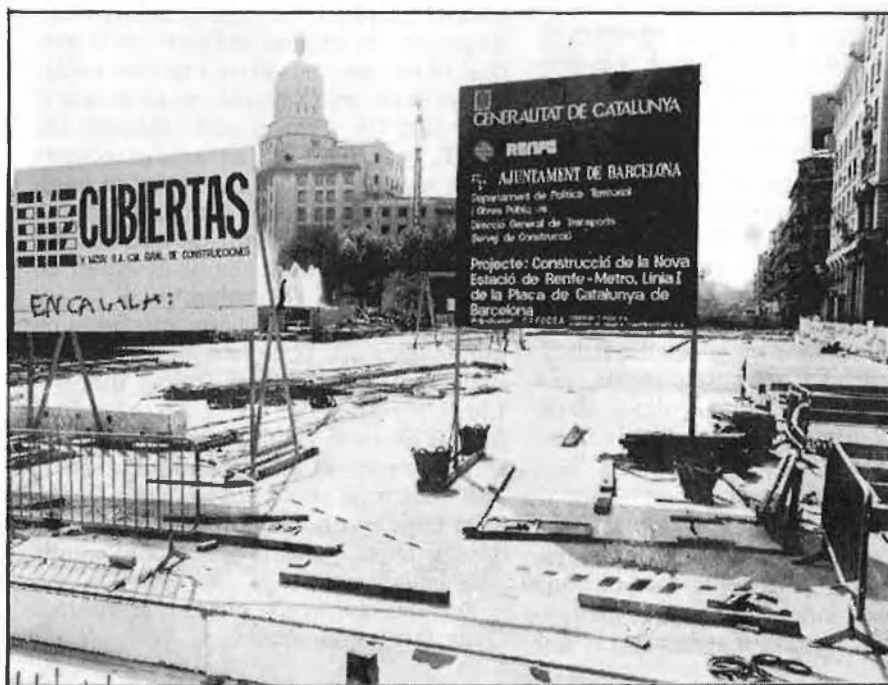
Quan tot just començava l'Espanya de la transició a la democràcia i l'autogovern, a algú, se li va acudir que calia donar-li un nom que recordés al món que «Spain is different», i la troballa no podia ser més estranya: el nom era, ni més ni menys, «Democràcia a la espanyola»... Després, vingué l'obligat retorn d'uns estatuts d'autonomia —reelaborats de nou— a les anomenades «nacionalitats històriques» (Galícia, Euskadi, Catalunya)— que s'obtingueren constitucionalment els

Calia posar nom a la nova situació, o així ho van creure. A parer d'uns, sols podia ser Espanya-Una. D'altres proposaren que quedés catalogat com un país descentralitzat on tenien cabuda tant nacionalitats com regions sense aspiracions autonomistes. Farà uns dos anys i escaig, el govern decidia encunyar el nom de «la Espanya de las autonomías» i cobrir tot el país (nacions, regions, zones de descentralització administrativa, reduïdes uniprovincials i més petits si s'esqueia).

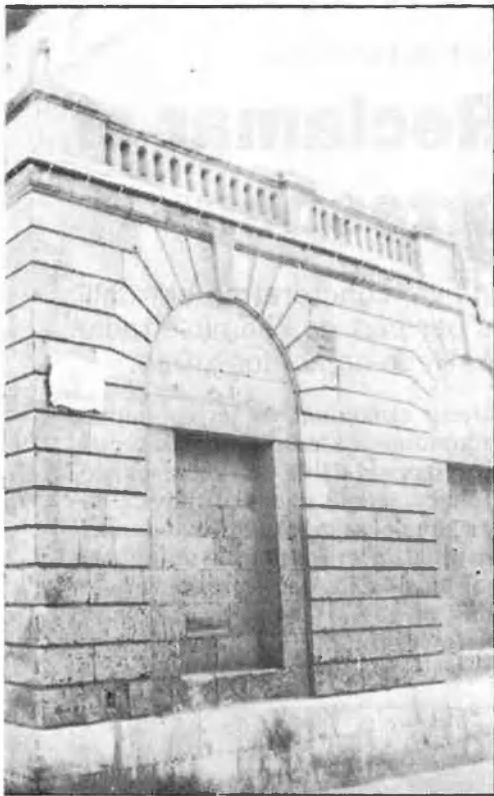

El nom feia bonic. En certa manera, evocava «La Federal» —aquella mítica Primera República de fa més d'un segle— i els seus successors de tota mena i color (els àcrates, la fundació del PSOE). S'homologaria als països moderns d'estructura més o menys confederal, i podria esdevenir la mitjana entre els autonomistes i els partidaris de l'Espanya-Una. Però les sol·licituds passaven llargament de la vintena: va caldre simplificar-ho i deixar-ho en disset autonomies. S'obligà a aplegar Castella-Lleó i Castella-La Manxa; es refusaren sol·licituds uniprovincials com Zamora, Segovia i d'altres; se separà Navarra d'Euskadi; es mantingué sense representants Ceuta i Melilla, i es deixà per a un possible futur llunyà l'autonomia del Camp de Gibraitar.

Però aquí ens referim només a la qüestió de noms per designar els processos d'autogovern de les comunitats autònomes. Els continguts no sempre han estat o són «autonomistes»: tothom recorda la sorpresa produïda en assabentar-se que Madrid exigia —i obtenia òbviament— una autonomia uniprovincial. Una inesperada pretensió d'assolir un règim distanciat i independent envers la capital de l'estat, pretextant un *greuge comparatiu* si la seva província no rebia el mateix tracte que la resta de comunitats autònomes, històriques o de darrera fornada.

D. UMBERT

Finançament de les autonomies

Tot això de l'autonomia de Madrid i del «café para todos» (nom amb què es coneix la creació simultània i per decret de disset comunitats autònomes cobrint tot el mapa) hauria quedat en pur detall d'anecdòtic, si no fos que algú veia al darrere, la pretensió de fer-nos viure una mena de miraculosa multiplicació dels pans i els peixos o, en altres paraules, de promoure el funcionament de les autonomies, sense preocupar-se si hi haurà prou mitjans de finançament. I, llavors, el greuge comparatiu consisteix, no pas en l'igualitarisme i la «solidaritat», sinó en el fet que uns esdevenen «més iguals» que els altres.

Caldrà aclarir més això. Quan l'estat era no-autonòmic, centralitzava a la capital tota la despesa i una àmplia capa de funcionariat: a l'hora de transferir serveis i competències no han transferit la despesa —la finançació dels serveis transferits—, sinó que han forçat a crear una duplictat de serveis de funcionariat o, fins i tot, un triple nivell. Com més transferències rep una comunitat autònoma, més creix la seva despesa: hi ha serveis que compten amb l'alt funcionariat a Madrid, els delegats de Madrid a les autonomies, el nivell autonòmic i el creixent funcionariat recentment aparegut a nivell municipal

En la pàg. 6, obres de la Generalitat. Qui les pagarà? En la 7, d'esquerra a dreta i de dalt a baix, seu del govern de les Illes, Generalitat valenciana i Palau de la Generalitat de Catalunya.

(amb el suport, de vegades, de les diputacions) i que ara tenen por que l'impost comunitari de l'IVA no els resti possibilitats de nous impostos i arbitris.

«Autonomia» vol dir *un govern menys car*, perquè s'exerceix (i controla, diuen) més a prop de l'home del carrer; però quan els diners continuen anant a la capital per tornar-ne només en part i a tan llarg termini, és

impossible que el ciutadà hi vegi cap mena d'abaratament o d'avantatge.

La traveta d'última hora

Cap periodista conscient —encara que ho pensés— en diria «tupinada», de les votacions sobre la finançació autonòmica de primers d'aquest mes; diria només que les coses «han arribat a una situació molt preocupant». Hi ha en joc el futur (cada vegada